

Projekt

z dnia 12 lutego 2016 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR _____
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH**

z dnia 25 lutego 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 w gminie Krapkowice

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r., poz. 1515), Rada Miejska w Krapkowicach uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018 w Gminie Krapkowice, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krapkowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicach ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach.

Burmistrz Krapkowic

Andrzej Kasiura

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
na lata 2016-2018
w Gminie Krapkowice**

Krapkowice 2016

SPIS TREŚCI

Wstęp	03.
Podstawy prawne realizacji programu	04
Charakterystyka Miasta i Gminy Krapkowice – informacje ogólne	05
Organizacja wsparcia rodziny	07
Analiza SWOT	12
Zasoby	14
Adresaci	15
Zadania	16
Finansowanie	18
Monitorowanie	18

Wstęp

Rodzina jest dla dziecka najlepszym naturalnym środowiskiem, w którym otoczone jest wszechstronną opieką i ma możliwość zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb oraz wszechstronnego rozwoju.

Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości i tradycje oraz ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe dorosłe życie.

Rodzina jest niewątpliwie najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się jakieś dysfunkcje, wówczas instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są bardzo złożone i wymagają rozwiązań interdyscyplinarnych. Niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie - to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. W/w problemom towarzyszy często problem długotrwałego bezrobocia i ubóstwa. Dlatego też rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez pracowników służb socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i społecznych oraz przedstawicieli różnych instytucji, które zajmują się szeroko pojętą problematyką rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną wszystkich przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz poparta aktywnością własną ze strony konkretnej rodziny przeżywającej trudności.

Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, obiektywną i kompetentną do podejmowania często trudnych decyzji.

Organizując różne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować podstawową zasadę opiekuńczej i wychowawczej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast więc zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Stąd też, założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się pierwsze problemy.

PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U.1997 , poz.483),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 poz. 332),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz.1390).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 poz.1286),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012 poz. 124).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015 poz. 163)

Program skorelowany jest z :

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Krapkowice
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY KRAPKOWICE

Krapkowice są miastem położonym są po obu stronach rzeki Odry, w środkowej części województwa opolskiego. Miasto powstało z dwóch leżących po przeciwległych brzegach Odry grodów - Krapkowic i Otmętu. Miasto i gminę Krapkowice zamieszkuje łącznie ok. 22,5 tyś. mieszkańców, z czego około 7 tyś. zamieszkuje w 11 sołectwach należących do gminy. Są to Borek, Dąbrówka Górna, Kórnicza, Gwoźdźce, Nowy Dwór, Pietna, Rogów Opolski, Steblów, Ściborowice, Żużela i Żywocice. Obszar miasta rozciąga się na powierzchni ok. 21 km², natomiast cała gmina zajmuje powierzchnię 98 km².

Krapkowice są rozwijającym się ośrodkiem gospodarczym oraz znaczącym ośrodkiem oświaty i kultury w regionie.

Na terenie gminy Krapkowice znajduje się: 9 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 8 przedszkoli i 3 żłobki.

Ponadto na terenie miasta i gminy znajdują się: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w strukturze którego działają 3 Świetlice Środowiskowe, Jadłodajnia i Dom Dziennego Pobytu.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2015r. udzielono wsparcia:

- **790** rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- **1664** osobom w rodzinach – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- **824** rodzinom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- **92** rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- **301** rodzinom – na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- **115** rodzinom – na podstawie ustawy o dodatkach energetycznych

Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2015 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	416	938
Potrzeba ochrony macierzyństwa	62	300
Bezdomność	36	38

Bezrobocie	355	890
Niepełnosprawność	311	607
Długotrwała lub ciężka choroba	348	649
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	258	755
w tym: rodziny niepełne	105	322
w tym: rodziny wielodzietne	42	246
Alkoholizm	53	77
Przemoc w rodzinie	14	56
Narkomania	2	5
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	21	40
Zdarzenie losowe	7	18
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	22	105
Ilość kontraktów socjalnych	33	32
Ilość przeprowadzonych interwencji kryzysowych	5	8
Poradnictwo specjalistyczne	38	95

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach.

ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018, został utworzony w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2015 poz.332). Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy (art. 176 pkt. 1 ww. ustawy).

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi organizacjami społecznymi.

Ustawa dokonuje również podziału kompetencji, w tym zadań i działań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka – wspieranie rodziny	<ul style="list-style-type: none">• Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna• Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej• Adopcja	
<ul style="list-style-type: none">• Asystent rodziny,• Placówki wsparcia dziennego,• Rodziny wspierające• Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny,	<ul style="list-style-type: none">• Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka,• Placówki opiekuńczo – Wychowawcze,• Usamodzielnienie,• Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator),• Rodziny pomocowe,	<ul style="list-style-type: none">• Ośrodek adopcyjny,• Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna,• Interwencyjny Ośrodek Preadaptacyjny,

Profilaktyka – Wspieranie Rodziny

Wsparcie rodziny powinno być podjęte w miarę możliwości wcześniej i mieć charakter profilaktyczny oraz ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieciom i młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

W Gminie Krapkowice zadania w obszarze profilaktyki i pomocy dziecku w rodzinie ujęte są również w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.

Działania profilaktyczne w powyższych programach skierowane są przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich bądź zagrożonych ubóstwem oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzinom takim zapewnia się wsparcie, polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz diagnozie przyczyn kryzysu,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie poprzez działania asystentów rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających oraz innych podmiotów lub instytucji które realizują szeroko pojęte zadania na rzecz dziecka i rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie bezpośredniej pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną:

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana jest na wspieranie wzajemnych więzi uczuciowych, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, neutralizowanie czynników, które w negatywny sposób oddziałują na dziecko.

Praca z rodziną powinna być podejmowana możliwie wcześnie i prowadzona przez profesjonalistów.

Praca z rodziną realizowana jest poprzez:

- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- terapię i mediacje,
- usługi dla rodzin z dziećmi (w tym usługi specjalistyczne i opiekuńcze),
- pomoc prawną (szczególnie w zakresie prawa rodzinnego),
- organizowanie spotkań, które mają na celu wymianę doświadczeń i zapobieganie izolacji.

Pomoc rodzinie powinna opierać się na sprawnie prowadzonej komunikacji i informacji na rzecz dziecka i rodziny. Bardzo istotnym we wzmocnieniu systemu opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego, polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do tutejszego OPS.

Zadaniem ustawowym dla gminy jest zatrudnienie **asystenta rodziny** do bezpośredniej pracy z rodziną.

Asystent rodziny, niezależnie od pracowników socjalnych, prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Głównym celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Natomiast głównym zadaniem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinny ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia konkretnej rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, ale jego uzupełnienie i dopełnienie. Asystent rodziny pomaga zrealizować to, co rodzina chce oraz to, co inne służby społeczne wymagają od rodziny. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki. Zadaniem jego jest całościowe wspieranie rodzin, które wychowują dzieci i zagrożone są różnymi dysfunkcjami, a które samodzielnie nie potrafią sobie poradzić w pokonywaniu trudności

Asystent rodziny w swojej pracy korzysta z pomocy osób reprezentujących różne instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy i polega na holistycznym traktowaniu rodziny. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, takich jak problemy mieszkaniowe, materialne, zdrowotne czy prawne. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów psychologicznych w rodzinach i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodzi konflikty z sąsiadami, rodziną czy przedstawicielami placówek pomocy społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, oraz pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywanie kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Praca asystenta z rodziną winna być realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka przez sąd poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą

lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Asystent powinien aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do biologicznej rodziny.

Zgodnie z ustawą na jednego asystenta nie może przypadać więcej niż 15 rodzin. Aktualnie w krapkowickim OPS zatrudniony jest jeden asystent rodziny. Biorąc pod uwagę liczbę rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w mieście należałoby zatrudnić nawet **3** asystentów. Niestety zarówno Krapkowice jak i inne gminy w kraju nie posiadają wystarczających środków finansowych na zatrudnienie wymaganej liczby asystentów.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Im bogatsza oferta pomocy w najbliższym środowisku rodziny, tym większa szansa na odpowiednio wczesne wychwycenie sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu dziecka. Efektywnym sposobem wspierania rodziny w wychowywaniu dziecka, mimo problemów występujących w rodzinie, jest stworzenie dzieciom i młodzieży z tych rodzin możliwości pobytu w środowiskowych dziennych instytucjach wychowawczych, czyli w różnorodnych placówkach wsparcia dziennego. Placówki te powinny nie tylko organizować dzieciom czas wolny i pomoc w nauce, ale wychowawcy tam zatrudnieni powinni również współpracować z rodzicami dziecka.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych potrzebują pomocy w zakresie organizowania tym dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z powyższym konieczny jest rozwój różnorodnych form dziennej opieki nad dziećmi oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci. Rolę tę mogą pełnić placówki wsparcia dziennego oraz tzw. rodziny wspierające.

Placówki wsparcia dziennego

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej, realizowanej przez wychowawcę.

Na terenie miasta i gminy Krapkowice znajdują się 3 świetlice środowiskowe w strukturach OPS. Placówki te nie spełniają wprost wymagań ustawy - nie są samodzielными jednostkami - nie mniej jednak realizują wszystkie inne zadania określone dla placówek wsparcia dziennego.

Rodziny wspierające

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednym z istotnych zadań w pracy z rodziną jest wsparcie ze strony środowiska lokalnego. Ważną rolę w tym zakresie pełnią sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione czy rodziny rówieśników dzieci.

Zbudowanie sieci rodzin chętnych do służenia pomocą systematyczną lub w sposób doraźny stanowi wyzwanie dla OPS w Krapkowicach i innych instytucji działających na rzecz dziecka oraz rodziny. Możliwość skorzystania przez rodzinę w kryzysie z pomocy innej rodziny, tzw. rodziny wspierającej może mieć nieocenione znaczenie. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w: opiece i wychowaniu dziecka; prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych zadań i ról społecznych.

Zgodnie z ustawą pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt (w przypadku Krapkowic Burmistrz Miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika OPS wydanej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

Finansowanie opieki nad dzieckiem

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest nowym zadaniem własnym gminy. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej .

Analiza SWOT dotycząca wsparcia rodziny na terenie gminy Krapkowice:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - poparcie działań oraz dobra współpraca z samorządem gminnym, - działalność edukacyjna i profilaktyczna instytucji i organizacji pozarządowych pracujących na rzecz rodzin, - dobrze wykształcona, doświadczona i zaangażowana kadra, - otwartość na wzajemną współpracę różnych podmiotów lokalnych pracujących na rzecz rodzin, - duża baza instytucji wspierających rodzinę, - prowadzenie mieszkań chronionych, 	<ul style="list-style-type: none"> - bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, - brak pozytywnych wzorców, - niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin, - niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, - słabo rozwinięta idea samopomocy, - brak ośrodka interwencji kryzysowej na terenie gminy, - niewystarczająca liczba rodzin zastępczych na terenie gminy, - niski poziom wykształcenia klientów, - niewystarczająca liczba organizacji pozarządowych chętnych do współpracy; - wyuczona bezradność i roszczeniowość oraz uzależnienie od pomocy instytucjonalnej, - ograniczone środki finansowe na realizację programu, - narastająca przemoc w rodzinach, - narastająca liczba uzależnień od alkoholu, Internetu, hazardu, - brak rodzin wspierających,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie, - edukacja rodziców, - szeroko pojęta współpraca pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> - trudna sytuacja finansowa, - coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin, - coraz większa skala zjawisk

<p>różnymi organizacjami i instytucjami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych (np. funduszy unijnych), - rozwój wolontariatu, - rodziny wspierające, 	<p>niepożądanych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - migracje zarobkowe, niestabilność zatrudnienia, - wzrost agresji i zachowań patologicznych wśród dzieci , -długotrwałe bezrobocie jako zjawisko narastające, - wykluczenie społeczne w związku z dziedziczeniem biedy, - zanik więzi i tradycji rodzinnych, - niestabilność polityki społecznej państwa, częste zmiany przepisów i niespójność prawa, - upolitycznienie instytucji publicznych,
---	---

ZASOBY

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich instytucji i służb zobligowanych do wspierania rodziny.

W gminie Krapkowice jednostką, której powierzono organizację pracy z rodziną jest Ośrodek Pomocy Społecznej. OPS realizuje zadania wynikające z szeroko rozumianej profilaktyki. Od wielu lat konsekwentnie buduje lokalny system wsparcia i współpracy z osobami, instytucjami i organizacjami działającymi na polu profilaktyki i nie tylko.

Na terenie miasta Krapkowice funkcjonują podmioty działające w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. Są to m.in.: OPS, PCPR, Policja, placówki oświatowe oraz organizacje pozarządowe i inne.

W tabeli poniżej zestawiono dane o różnych formach pomocy dziecku i rodzinie zebrane od lokalnych instytucji.

Lp.	Nazwa instytucji	Pomoc psychologiczna	Pomoc pedagogiczna	Pomoc Finansowa	Pomoc materialna	Pomoc Prawna	Pomoc edukacyjna
1.	PCPR	+	+	+		+	
2.	OPS (w tym Jadłodajnia, DDP, Punkt Wydawania Odzieży)	+	+	+	+	+	+
3.	Świetlice Środowiskowe	+	+				+
4.	Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	+	+			+	+
5.	Zespół interdyscyplinarny	+	+			+	+
6.	Poradnie Zdrowia Psychicznego	+					
7.	Poradnia Odwykowa	+					+
8.	Punkt Konsultacyjno - Terapeutyczny	+					+
9.	ŚDS	+	+				+
10.	WTZ	+	+	+	+		+
11.	Placówki Służby Zdrowia	+					+
12.	Krapkowicki Dom Kultury						+
13.	Obiekty Sportowo Rekreacyjne (Pływalnia, Kluby Sportowe, Hala Sportowa, Siłownia)						+
14.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób i Rodzin z Chorobą Alzheimera	+	+				+
15.	Szkoły	+	+	+			+
16.	Przedszkola i Żłobki	+	+				+
17.	Policja					+	+
18.	Krapkowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowo - Turystyczne						+
19.	Kościół, Caritas i Związki Wyznaniowe		+	+		+	
20.	Mieszkanie chronione	+	+	+			

ADRESACI

Adresatami Programu są rodziny z terenu gminy Krapkowice, a w szczególności te przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przygotowania do przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej zaś uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dlatego też Program skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka i zagrożonych patologizacją bądź wykluczeniem społecznym. Dysfunkcje rodziny bowiem przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych u dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Niemniej jednak oddziaływaniem i wsparciem objęte zostaną także te rodziny, które na skutek sytuacji życiowych i kryzysowych zmuszone zostały do korzystania z pomocy OPS. Wszelkie działania skierowane są na zabezpieczenie potrzeb dziecka oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, tak by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz znacznie podnieść poziom i jakość życia całej rodziny.

Wspieranie i pomoc rodzinie – to jednocześnie wzmocnienie społeczności lokalnej, kształtowanie „kapitału ludzkiego”, który w przyszłości będzie tworzył szeroko pojęte społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

ZADANIA

CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i stworzenie skutecznego systemu ochrony dzieci, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania prawidłowego modelu rodziny.

CEL SZCZEGÓŁOWY Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin i dzieci w tych rodzinach		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą	OPS, PCPR, Caritas, sponsorzy
2) objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z posiłków	OPS, Szkoły, Przedszkola
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	OPS, PCPR, Placówki Służby Zdrowia, Szkoły, Przedszkola
4) zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy	- liczba osób (w tym dorośli i dzieci)	OPS, ZI, Policja, Placówki Służby Zdrowia
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, bądź w rodzinnym domu dziecka.	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	UMiG, PCPR, OPS

CEL SZCZEGÓŁOWY Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta,	OPS
2) organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz rodzin	- liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników	OPS, PCPR, organizacje pozarządowe
3) pomoc w podnoszeniu kwalifikacji przez asystentów rodzinnych	- liczba szkoleń, - liczba uczestników	OPS
4) finansowanie działających świetlic i przystosowanie tych placówek zgodnie z obowiązującymi standardami	- liczba działających placówek - liczba dzieci objętych opieką przez placówki	OPS, UMiG
5) zapewnienie dostępności konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego, organizowanie i informowanie o możliwości i miejscach pomocy	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe	OPS, PCPR, Organizacje pozarządowe, ZI, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie, konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami - rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania	OPS, PCPR, Organizacje pozarządowe, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI.
7) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podejmowania terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie ich terapii	- liczba rodzin objętych monitorowaniem	OPS, PCPR, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI, Policja
8) organizowanie szkoleń i tworzenie sprzyjających warunków do działalności rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających biorących udział w szkoleniach	OPS, UMiG, PCPR, organizacje pozarządowe
9) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez:	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i odpowiednimi procedurami	OPS, UMiG, organizacje pozarządowe, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI,

- wypracowanie odpowiednich procedur służących wyłonieniu środowisk wymagających szczególnego nadzoru, - wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - wypracowanie i wdrożenie standardów pracy z rodziną wieloprotblemową, - podsumowanie i analiza efektów pracy z rodziną		Policja, Szkoły, Przedszkola
10) Organizowanie wypoczynku oraz różnych imprez okolicznościowych dla dzieci i młodzieży	- liczba uczestników, - liczba organizowanych form wypoczynku	OPS, organizacje pozarządowe, UMiG, Pływalnia „Delfin”, sponsorzy, Dom Kultury
11) Kierowanie osób i rodzin do mieszkań chronionych, współpraca OPS i ŚDS w celu dokonywania uzgodnień i opracowania programu usamodzielnienia i oceny osób zamieszkujących mieszkanie chronione	- liczba mieszkań - liczba osób i rodzin w nich zamieszkujących	OPS, ŚDS
12) Prowadzenie punktu z odzieżą		OPS

FINANSOWANIE

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Krapkowie, dotacji jak też środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 jest OPS w Krapkowicach.

Monitorowanie i ocena przydatności odbywać się będą poprzez przedstawianie przez Burmistrza Krapkowic w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Krapkowicach sprawozdań z realizacji tegoż Programu, sporządzanych na podstawie informacji zebranych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 został opracowany przez OPS w Krapkowicach.

W opracowaniu programu korzystano m.in. z materiałów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (MPIPS) oraz innych dostępnych źródeł. .

Objaśnienia skrótów używanych w powyższym tekście:

OPS - Ośrodek Pomocy Społecznej,

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

PUP – Powiatowy Urząd Pracy,

PZP- Poradnia Zdrowia Psychicznego,

ZI – Zespół Interdyscyplinarny,

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej,

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej,

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy,

DDP – Dom Dziennego Pobytu,

UMiG – Urząd Miasta i Gminy,

Sporządził: Teresa Banachowska

Zatwierdził: Marlena Kornaś

Krapkowice 15-01-2016r.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.), do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Z kolei w myśl art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.) rada gminy uchwała gminne programy wspierania rodziny biorąc pod uwagę potrzeby.

Jednostką wyznaczoną do realizacji ww. programów w gminie Krapkowice jest Ośrodek Pomocy Społecznej.